

EBA/WRG/2013/01

12 decembrie 2013

Avertizare adresată consumatorilor cu privire la monedele virtuale

Rezumat

Autoritatea Bancară Europeană (ABE) emite această avertizare pentru a evidenția posibilele riscuri cu care vă puteți confrunta atunci când cumpărați, dețineți sau tranzacționați monede virtuale precum Bitcoin. Monedele virtuale continuă să țină primele pagini ale ziarelor și se bucură de o popularitate în creștere.

Cu toate acestea, trebuie să fiți conștienți de riscurile pe care le implică monedele virtuale, inclusiv acela de a vă pierde banii. Nu există sisteme specifice de reglementare a protecției care să asigure acoperirea pierderilor dumneavoastră în cazul în care o platformă de schimb sau care deține monedele dumneavoastră virtuale se prăbușește sau dă faliment.

În timp ce ABE analizează în prezent toate aspectele relevante legate de monedele virtuale, pentru a identifica dacă acestea pot și trebuie să fie reglementate și supravegheate, sunteți sfătuiți să vă familiarizați cu riscurile pe care le implică aceste monede.

Ce reprezintă monedele virtuale?

O monedă virtuală este o formă nereglementată de bani în format digital, care nu este emisă sau garantată de către o bancă centrală și care poate servi drept mijloc de plată. Monedele virtuale au îmbrăcat multe forme, apărând mai întâi ca monede în mediile online ale jocurilor pe calculator și rețelelor de socializare și ajungând să devină mijloace de plată acceptate „offline” sau în „viața reală”. În prezent, este din ce în ce mai posibilă utilizarea monedelor virtuale ca mijloace de plată pentru bunuri și servicii la distribuitori cu amănuntul, restaurante și localuri de divertisment. Deseori, aceste tranzacții nu presupun plata unor taxe sau comisioane și nu implică o bancă.

Mai recent, moneda virtuală „Bitcoin” a pus bazele unei noi generații de monede virtuale peer-to-peer (de la egal la egal) descentralizate, denumite deseori cripto-monede. După creșterea recentă a monedei, zeci de alte monede virtuale au luat-o pe urmele monedei Bitcoin.

Cum funcționează?

Oferind moneda Bitcoin drept exemplu, monedele virtuale pot fi cumpărate pe o platformă de schimb folosind moneda convențională. Apoi, acestea sunt transferate într-un cont Bitcoin

personalizat, cunoscut drept „portofel digital”. Cu ajutorul acestui portofel, consumatorii pot trimite monede Bitcoin online oricărei persoane dispuse să le accepte, sau pot să le convertească înapoi într-o monedă fiduciară convențională precum euro, lira sterlină sau dolarul.

Monede Bitcoin noi sunt generate online cu ajutorul unor programe informatice intensive cunoscute drept „Bitcoin miners”. Aceste programe permit consumatorilor să „extragă” mici cantități de monede prin rezolvarea unor algoritmi în mod intenționat complecși. Cu toate acestea, acumularea de masă monetară este limitată, astfel încât, în timp, se eliberează numai cantități mici.

Care sunt riscurile pe care trebuie să le cunoașteți?

ABE a identificat mai multe caracteristici și riscuri pe care trebuie să le cunoașteți atunci când cumpărați, dețineți sau tranzacționați monede virtuale.

Există posibilitatea să vă pierdeți banii pe platforma de schimb

Pentru a cumpăra monede virtuale, puteți cumpăra monede direct de la cineva care le deține sau prin intermediul unei platforme de schimb. Aceste platforme tind să nu fie reglementate. În mai multe cazuri, platformele de schimb au dat faliment sau s-au prăbușit - în unele cazuri din cauza atacurilor informatice din partea terților. ABE are cunoștință despre consumatori care au pierdut definitiv sume importante de bani deținute pe aceste platforme.

Trebuie să știți că platformele de schimb nu sunt bănci care își păstrează moneda virtuală sub forma unui depozit. Dacă o platformă de schimb pierde bani sau se prăbușește, nu există o protecție juridică specifică - spre exemplu, printr-o schemă de garantare a depozitului - care să vă acopere pierderile suferite din orice fonduri pe care ați fi putut să le dețineți pe platforma de schimb, chiar și atunci când schimbul este înregistrat de către o autoritate națională.

Banii dumneavoastră pot fi furați din portofelul dumneavoastră digital

După ce ați cumpărat o monedă virtuală, aceasta este depozitată într-un „portofel digital”, pe un calculator, laptop sau smartphone. Portofelele digitale au o cheie publică și o cheie sau parolă individuală care vă permite să le accesați. Însă portofelele digitale nu sunt impenetrabile pentru hackeri. Prin urmare, ca și în cazul portofelelor convenționale, banii pot fi furați din portofelul dumneavoastră digital. S-au înregistrat cazuri în care consumatorii au pierdut monede virtuale în valoare de peste un milion de dolari americani, cu puține speranțe de recuperare.

În plus, dacă pierdeți cheia sau parola de la portofelul dumneavoastră digital, moneda dumneavoastră virtuală poate fi pierdută pentru totdeauna. Nu există agenții centrale care să înregistreze parolele sau să emită unele de înlocuire.

Nu sunteți protejați când folosiți monedele virtuale ca mijloace de plată

Când folosiți monedele virtuale drept mijloc pentru cumpărarea de bunuri și servicii, nu sunteți protejați de niciun drept de returnare a banilor oferit în conformitate cu legislația UE, spre exemplu, în cazul transferurilor de la o bancă convențională sau din alt cont de plăți. Prin urmare, debitele neautorizate sau incorecte din portofelul digital nu pot fi de regulă restabilite. Nici acceptarea monedelor virtuale de către distribuitorii cu amănuntul nu este garantată permanent și se face la discreția acestora și/sau în baza unor acorduri contractuale care pot înceta în orice moment și fără nicio perioadă de preaviz.

Valoarea monedei dumneavoastră virtuale se poate schimba rapid, putând chiar să ajungă la zero

Prețul monedelor Bitcoin și al altor monede virtuale a crescut brusc. Acest lucru i-a determinat pe unii consumatori să aleagă să investească în ele. Cu toate acestea, trebuie să știți că valoarea monedelor virtuale a fost foarte imprevizibilă și poate foarte ușor să scadă și să crească. Dacă popularitatea unei anumite monede virtuale scade, spre exemplu, dacă o altă monedă virtuală devine mai populară, atunci este foarte posibil ca valoarea acestora să scadă brusc și permanent.

Imprevizibilitatea prețului monedelor vă afectează atunci când cumpărați monede virtuale ca mijloc de plată: spre deosebire de banii plătiți într-o bancă tradițională sau într-un cont de plăți într-o monedă fiduciară existentă, nu puteți avea siguranța că valoarea fondurilor dumneavoastră în moneda virtuală rămâne în mare parte stabilă.

Tranzacțiile în moneda virtuală pot fi utilizate abuziv pentru activități infracționale, inclusiv spălare de bani

Tranzacțiile în monede virtuale sunt publice, însă nu și titularii și beneficiarii acestor tranzacții. Tranzacțiile sunt în mare parte nedetectabile și asigură consumatorilor de monede virtuale un nivel ridicat de anonimitate. Prin urmare, este posibil ca rețeaua monedei virtuale să fie utilizată pentru tranzacții asociate unor activități infracționale, inclusiv spălarea de bani. Această utilizare abuzivă v-ar putea afecta, deoarece autoritățile de aplicare a legii pot decide să închidă platformele de schimb și să vă împiedice să accesați sau să utilizați orice fonduri pe care platformele le-ar putea deține pentru dumneavoastră.

Puteți fi supuși plății unor obligații fiscale

Trebuie să știți că deținerea de monede virtuale poate avea implicații fiscale, precum taxa pe valoare adăugată sau impozitarea plusvalorilor. Trebuie să aveți în vedere dacă se aplică obligații fiscale în țara dumneavoastră atunci când folosiți monede virtuale.

Ce puteți face pentru a vă proteja?

Vă recomandăm ca, în cazul în care cumpărați monede virtuale, să fiți pe deplin conștienți și să înțelegeți caracteristicile specifice ale acestora. Nu trebuie să folosiți bani „adevărați” pe care nu vă puteți permite să îi pierdeți.

Trebuie să acordați portofelului dumneavoastră digital aceeași atenție pe care ați acorda-o și portofelului sau poșetei dumneavoastră convenționale. Nu trebuie să țineți bani mulți în acesta pentru o perioadă îndelungată de timp, și asigurați-vă că îi păstrați în condiții de siguranță și securitate. Totodată, trebuie să vă familiarizați cu proprietatea, modelul comercial, transparența și percepția publică a platformelor de schimb pe care vă gândiți să le utilizați.